

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	180 dinár
Félévre	90 dinár
Negyedévre	45 dinár
Egy óra	15 dinár

Egyes szám ára 75 para.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obilježeva (Zápolva) utca
 Szerkesztőség telefonszáma 281
 Kiadóhivatal telefonszáma 21
 MEGJELNIK MINDENNAK HÉTFŐ ÉS
 ÖNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 130. szám.

Szerda, június 14.

Massaryk ősszel jön Beogradba.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jun. 12.

Még a királyi esküvő előtt Beogradba várták Massaryk köztársasági elnököt, a közbejött betegsége miatt azonban el kellett halasztania beogradi utját. A beogradi csehszlovák követ kijelentése szerint Massaryk valószínűleg az ősz folyamán jön a jugoszláv fővárosba, ahol hosszabb időre lesz a királyi pár vendége. Massaryk Beogradból Dubrovnikba utazik, ahol egy-két hónapot szándékozik eltölteni.

Kolonizálás a Vajdaságban

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jun. 12.

Parlamenti körökben úgy tudják, hogy a nemzetgyűlési képviselők egyik csoportja rövid idő múlva a Vajdaságba szándékozik utazni, hogy a helyszínen győződjenek meg a telepítés eredményéről és hogy az agrárreform eddigi működését és annak következményeit ellenőrizze. A mindenfelől és egyre sürűbben felhangzó kifogások és panaszok készítették a képviselőket arra, hogy a helyszínen vizsgálják meg, mi igaz a panaszokból és miképpen lehetne azon segíteni.

A magyar parlamenti választások.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, jun. 12.

A vasárnapi pótválasztások eddig ismertté vált eredményei a következők: Alsólendva: Lakó Imre (Rassay-p.). Balatonfüred: Héjj Imre (egys.-p.). Csepreg: Haller József (ker. ellenz.). Deveser: Ruppert Rezső. Gyórszentmárton: Sokorópátkai Szabó István. Jánoshalma: Marschall Ferenc. Nagyigmánd: Szijj Béla (egys.-p.). Somorja: Németh Vince (Huszár-Ernst). Sopronkörnyéki kerület: Östör József (párt. kiv.). Szombat-hely: Ciráky József gróf (Andrássy-párt). Zalabaksa: Hajós Kálmán (egys.-p.) Zalaegerszeg: Farkas Tibor (párt. kiv.) Csellőmlök: Ciráky György (ker. ell.) vezet. Mohácsy 48-as kiscsardával szemben. Öriszentpéter: Beck Lajos (párt. kiv.) vezet. Markó István Haller-pártival szemben. Vasvár: Haller István vezet. Vass József kultuszminiszterrel szemben.

A forrongó Bulgária

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Wien, jun. 12.

A Südslavische Korrespondenz Szófiából jelenti: A bulgáriai események válságos fordulathoz közelednek. A bolgár király és a miniszterelnök között nyílt szakadás állott be. A király valóságos foglya Stambulinszkynek és tusz a parasztpárti kommunisták kezében. Most már semmi kétség sincsen, hogy Stambulinszky Moszkvával egyetértőleg szövetséget kötött a hatalmas bolgár kommunista-párttal. Olyan hírek is keringenek, hogy a kommunisták kikiáltották a bolgár köztársaságot. Ezeknek a külföldön terjesztett híreknek csak annyiban van alapjuk, hogy Stambulinszky, aki ma a diktátor szere-

pét játsza a király előtt, nyilvános kormányulésen a köztársaság kikiáltásával fenyegetődött, mert így akart bizonyos ügyek keresztülvitelénél a királyra pressziót gyakorolni.

A régi rendszer, az úgynevezett katona-párt tisztjei a polgársággal együtt a király köré csoportosultak és biztosították hűségükről és kitartásukról.

A katona-párt és a paraszt kommunisták pártja közötti nagy erőpróba küszöbön van és igen messzeható, végzetes következmények várhatók ennek kimenetelétől. Moszkva úgy látszik megveti a lábát Bulgáriában és ezáltal a közeli Kelet és Középeurópa békéjét fenyegeti.

Ujabb összeütközés Zagrebben

A blokkisták és a rendőrök harca.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jun. 12.

A zagrebi sokolisták és a horvát-blokk szélsőséges tagjai tegnap előtt az utcán összetűztek. A szóváltás általános és véres verekedéssé fajult. A rendőrségnek csak nagy nehezen sikerült a verekedőket szétválasztani. Ez az összetűzés csak előjátéka volt egy sokkal vehemensebb, nagyarányú harcnak. Ugyanis a zagrebi és zagrebkörnyéki sokolisták tegnap tartották meg a Maximirban a Sokol-versenyüket, miután azt a blokkistákkal való összetűzésük miatt tegnapelőtt nem tarthatták meg.

Tegnap este nyolc óra tájt hosszú menetben bevonultak a városba a Sokolisták — fényesen sikerült versenyükről és az volt a szándékuk, hogy este fél kilenc órakor a „Kolo” épületében mulatságot rendezzenek. Ugyanezen időben tértek vissza a városba a temetőből a horvát blokkisták. A blokkisták a temetőben

egy horvát hős sírját keresték fel és ez alkalommal Radity Stevan beszédet is mondott. A blokkisták tömege utját a „Kolo”-felé vette, miután Sokolistákat ismét verekedésre akarta provokálni. A rendőrség ennek elejét akarta venni és a blokkisták utját állta. A rendőrség és a blokkisták között valóságos harc fejlődött ki. Mindkét részről fegyvert is használtak. A blokkisták a rendőröket megfutamodásra kényszerítették, majd betörték Zagreb legnagyobb és legforgalmasabb kávéházába a közönséget inzultálták, az ablakokat, tükröket összetörték, a butorokat pedig az utcára dobták. Időközben megérkezett a megerősítést kapott rendőrség és a garázdálkodásnak véget vetett.

Hír szerint kormánykörökben az az a tervvel foglalkoznak, hogy Zagrebban kihirdetik az ostromállapotot.

TÖZSDE

Junius 12.

Beograd. (Zárlat.) Devizák: Newyork 69, Genf 1346, Szaloniki 215, Milano 36035, Prága 13650, Berlin 2370, Wien 0405, Budapest 790.
Zürich. (Zárlat.) Devizák: Berlin 164, Holland 20445, Newyork 532-25, London 2352, Páris 468750, Milano 2662-50, Prága 1007-50, Budapest 059, Zagreb 188, Varsó 013, Wien 603, Osztrák bélyegzett 00350.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleon 3650, Dollár 946, Frank 8700, Márka 304, Lira 4862-50, Osztrák korona 490, Lei 62, Sokol 1852, Dinár 1333, Lengyel márka 2250.

Devizák: Berlin 306, Milano 491250, Páris 8800, Prága 185750, Svájc 18375, Wien 475, Zagreb 34375, Newyork 95625.

Wien. (Zárlat.) Devizák: Prága 40300, Zagreb 7300, Budapest 2200, Varsó 500, Milano 102000, Bukarest 13500, London 95000, Páris 192500, Zürich 400000, Berlin 6700, Amsterdam 81500.

Uj sajtótörvény.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jun. 12.

Dr. Markovity Lázár igazságügy-miniszter egy új sajtótörvényt dolgozott ki és azt rövidesen a kormány elé fogja terjeszteni. Az ország nagyon is érzi egy modern, demokratikus alapokra fektetett sajtótörvény hiányát és így feszült figyelemmel várják a sajtó emberei, hogy ezt az új tervezet megnyíban hozza meg.

A pécsi szerb követ megtámadása

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jun. 12.

Pécsről jelentik, hogy Alekszander király esküvője napján Pécsen egy sajnálatos incidens történt. Dr. Dobrovity, az SHS állam pécsi követe és ennek titkára Vuity, június nyolcadikán teljes diszben az utcán sétáltak. A magyar nacionalisták túlzó csoportja, a követnek és titkárnak utját állta, a rendjeleket és disztinkecióikat leszedték. Dr. Dobrovity Pécs város polgármestéréhez és Pécs környékének tartományi kormányzójához fordult elégtételért. Miután ezt nem kapta meg, jelentést tett a beogradi kormányknak, kérve, hogy az inzultusért a magyar kormánytól követeljen elégtételt.

Ratifikálták az SHS-német kereskedelmi szerződést

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jun. 12.

Június 10 én ratifikálták a jugoszláv-német kereskedelmi szerződést. A tegnapi napon a szerződés feltételei alapján már megindult a rendes kereskedelmi forgalom. A beogradi kereskedelmi körök nagy jelentőséget tulajdonítanak az egyezménynek.

Konferencia a déli vasut ügyében

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jun. 12.

Rómából jelentik: Az olasz kormány azzal a kérelemmel fordult az SHS állam kormányához, hogy a déli vasut ügyében kitűzött konferenciát július 15 ére halasszák el. A konferencia színhelye az eddigi tervtől eltérőleg, Velence lesz.

Franciaország szembe-került az egész világgal.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, jun. 12.

A bankbizottság jelentése Londonban nagy feltűnést keltett. A lapok aggodalommal fejtik ki, hogy a kölcsönprobléma meghiusulásaival a német késelem kérdése ismét előtérbe kerülhet. Kiemelik a jóvátételi kérdés és a szövetségközi adósságok közt fennálló összefüggést, majd kifejtik, hogy Franciaország valóban szembekerült a világ többi részének határozatával, mely a versaillesi szerződés megvalósítására irányul.

A választások eredménye Magyarországon.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, jun. 12.

A magyar kormány a képviselőknek mintegy kétharmada fölött rendelkezik. Ha ez nem is elégséges arra, hogy a kormány teljesen zavartalanul, kritikától mentesen haladjon előre utján, minden esetre helyén tarthatja a kormányt. Ezen a kétharmad többségen a pótválasztások már nem sokat változtatnak, mégis az egységes párt minden elképzelhető, ismert és valószínű sok eddig még ismeretlen trükköt és fogást fog alkalmazni, hogy a választások mérlegét még valamivel a maga javára billentse. De úgy látszik, a többség kérdése bent a parlamentben fog eldőlni.

Alig van terület, amelynek frissen szerzett mandátumát az ellenpárt petícióval meg ne támadná. E petíciók felülbíráására a nemzetgyűlés jogosult. A nemzetgyűlés bizottságaiban minden bizonnyal a többségi párt tagjai fognak nagyobb számmal helyet foglalni és így egészen kézenfekvő az a feltevés, hogy a petíciók közül első sorban a kormánypártiaknak ejti majd sorát a bizottság és azoknak elbírálásában nem lesz tulságosan szigorú. Petíciókat mandátumok megsemmisítése követhet nyomon, ezt pedig új választás kiírása. Nem bizonyos, hogy így lesz és nem bizonyos, hogy valóban meg fogják semmisíteni az ellenzéki mandátumok közül azokat, amelyek kellemtelenek, de a kormánypárt választási harca minden esetre megengedi ezt a feltevést. Ellenzéki oldalról nem egyszer és nem ok nélkül hangzott el a panasz, hogy a választások eredménye nem mutatja hiven a kerületek akaratát, hogy a mandátum sorsa gyakran és sok helyen dőlt el a kormánypárti képviselő javára oly befolyások következtében, melyeknek tiszta választásokon nem lett volna szabad érvényesülni. De különös, ezt néhány nap óta kormánypárti oldalról is szemére vetik az ellenzéknek. Nem oly módon, mintha belátnák a visszaélések sorozatát, hanem támadóan és vádolóan az ellenzékkel szemben, olyan aláfestéssel, mintha az ellenzék változtatna volna meg terrorisztikus föllépésével a kerület akaratát.

Még mindig a fiemei kérdés.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jun. 12.

Ma délelőtt a miniszterek bizottsága ülést tartott, amelyen az olasz kormány kiküldöttével a fiemei kérdéstről tárgyaltak. Az értekezlet nem adott ki eddigéle semmi-

féle hivatalos kommunikációt s így a tárgyalás iránya és eredménye bizonytalan. A beogradi sajtó nagy fontosságot tulajdonít a tanácskozásoknak.

Öngyilkos lett, mert elpusztult a tehene.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 12.

A „Torontál” tegnapi számában számoltunk be éppen egy öngyilkoságról és ma máris egy újabb esettel foglalkozik a rendőri krónika. Az egymás után ismétlődő öngyilkosságok mellett lehetetlen szó nélkül elhaladnunk, mert ezek már jóval túlhaladják a megszokott számárányt s ma már nem nevezhetők a fanatikus vagy beteg idegrendszerű emberek meggondolatlansággal indokolható tettének, hanem igenis el kell ismernünk, hogy a legtöbb esetben nem a személyben vagy környezetben rejlik az életuntagság igazi oka, hanem a mai leküzdhetetlen nehéz életben. Ma csak a legkritikább esetben követnek el öngyilkosságot szerelmi bánat vagy családi perpatvar miatt, hanem a legtöbb esetben az elviselhetetlen drágaság, a kevés jövedelem teszi undorítóvá az életet. A tegnapi szüret kis tragédia mögött is ott húzódik a drágaság, melyet sehogysem tudott elviselni a szegény, jó Horváth János.

Vasárnap délelőtt történt, hogy a beeskereki III. külkerülethez tartozó barátfalvai részen lakó Horváth János napszámos házában szomorú esemény következett be: Riska téhen hosszas betegeskedés után kilehelte drága párját. Hogy mily nagy bánatot okozhatott Riska téhen kimulása a Horváth-család-

nak, azt csak az tudja elképzelni, aki tapasztaltból tudja mi a szegénység, aki ismerte Horváthék vagyoni állapotát és akinek fogalma van a téhen mai értékéről. Horváthéknak jóformán ez a téhen volt az egész vagyonuk, az öreg Riska szállította mindennap pontosan a tejet, melyet aztán becsületes árért, (nem úgy mint a városiak), eladogattak s az így szerzett pénzen vettek aztán takarmányt, a maradékokat meg elvitte — a napszám fölébe — az élet. Így ment ez már hosszú ideje és így kellett volna tovább mennie neki, de a sors másképpen akarta. Az öreg Riska téhen felmondta a szolgálatot és vasárnap reggelre kiadta párját.

Délutánig aztán csak maga elé nézett és elgondolkozott Horváth János, hogy mittévő is legyen. Délután négy órára úgy látszik, már kifundálta tervét, felment a padlásra és felakasztotta magát.

A többit a rendőrségi krónika mondja el. A rendőrség és Sztajty János dr. városi orvos kiszálltak a színhelyre, ahol megállapították, hogy öngyilkosság történt s annak előzményeiről jegyzőkönyvet vettek fel.

Horváth János 42 éves volt. Feleségén kívül négy gyermeke siratja. Így szól a kis ember nagy tragédiája az Urnak 1922. esztendejében.

Forrongások Albániában

Beograd, jun. 12.

Prizrendből jelentik: A tiranai kormánycsapatok és a Bairo- és Csuran-féle irreguláris hadseregek között tegnap véres összetűzés támadt, aminek eredményeképpen a forradalmárok óriási veszteséget szenvedve visszavonultak.

Az egyik verzió szerint az adriai tenger partjai felé vették utjukat a menekülők, ahonnan olasz segítséget várnak, a másik verzió meg azt mondja, hogy a bandák az SHS királyság területén tartózkodnak, ahonnan Bulgáriába akarnak átszökni.

Az SHS kormány az elterjedt hírekkel kapcsolatban utasítást adott a délszerbiai ezredeknek, hogy az albán felkelőket izzék vissza albán területre.

Lenin meghalt?

Wien, június 12.

A wieni Lokalanzeiger szerint több külföldi lap Lenin halálának a híret közli. A hirt Oroszországból eddig nem erősítették meg és az orosz lapok sem irtak róla. Lenin halálát állítólag azért titkolják, mert az Oroszországban nagy politikai válságot okozna.

Az első magyar passziójáték.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, június 12.

A hevesmegyei Mikófalván szombaton volt az első magyar passziójátékok ünnepélyes fölavatása. Budapestről különvonat vitte ki az érdeklődőket. A hegyoldalba mélyített hatezer főnyi közönség befo-gadására alkalmas nagyszerű nézőtérrel megkapó kép tárul a szemlélő elé. Közvetlenül a nézőtér előtt fekvő széles sikon terül el a színpad, amelyet művészi érzékkel olvasztottak egybe a szépségekben gazdag természetes környezettel. Balra Annás és Kaifás főpapok háza, melyeket loggia köt össze Dávid tornyával. Jobbra széles lépcsőzetű palota: Pilátus háza. A háttér jobb oldalán egyre kisebbedő távolságban Jeruzsálem zezugos utcái láthatók, míg közepén a hydroni kapu széles boltzata kilátást enged a völgybe és Mikófalva házsoraira. A nézőtér mellett jobbra a Golgota, balra az olajfák hegye emelkedik. Az egész képnek bätterét a Bélkő erdőborította hegyháta adja.

Délután fél négykor a fanfarkos érces zengése a bibliai játék kezdetét jelzi. A hydroni kapun Jeruzsálem szűk utcáin át egy hatalmas térre özönlik a nép: várják a názáreti Jézust. Diszes ornátusban megjelennek a zsidó nép vénei, a főpapok. Lovas centurió vezetésével fölvonulnak a római katonák Pilátus háza elé. Feszült, izgatott várakozás közben megjelenik a hydroni kapunál Krisztus számárháton, tanítványaitól követve.

A passziójátéknak már ez az első jelenete tarka színpompájával, hullámzó elevenségével megragadja a szíveket, hogy azután nyolc egyformán művészi, mozgalmas jeleneten át fogvatartsa az érdeklődést. Sorra elvonulnak az evangéliumi jelenetek: Judás árulása, a Snehedrin ítélezése, Krisztus Pilátus előtt, a keresztút, a keresztrefeszítés megrázó realizmusu jelenete és a keresztből való levétel képe. A kísérő zene, amely Platinau Sándor szerzeménye keleti motivumaival harmonikusan simul hozzá a passziójáték menetéhez. A passziójáték megteremtői ehrenbergi Peller Imre jegyző, Kallivoda Kálmán kántortanító, Szechy György és Morangeri Mihály mérnökök. A passziójátékok főrendezője Pán József, a színpad tervezője: Udvarny festőművész.

HIREK

Az asszonyok:

akkor a leggharapósabbak, amikor már hamis foguk van

Eljegyzések. Krämer Gyula eljegyezte Bobek Teresit. (Minden külön értesítés helyett.)

Özv. Wittmann Mártonné bájos unokáját Rózsikát eljegyezte Schönherr István, Écska.

Királyi kitüntetések. Beogradból jelemti tudósítók: Alekszander király esküvője alkalmából a Szent Szava-rend I. osztályu nagykeresztjével adományozta a következő minisztereknek: Marinkovity, Rafajlovity, Kumanudi, Pucelj, Miletity, Pribicevity, Miladinovity és Zserjav. Ferdinánd román király pedig Trifkovity Marko, Sztanity Andrea, Marnkovity Voja és Miladinovity Zsarko minisztereket a román esilagennel tüntette ki.

Atyimovityné 25 éves jubileuma. A helybeli szintársulat egyik legjobb tagja, Atyimovityné folyó hó 14-én huszonöt éves jubileumát ünnepli. Ez alkalommal színpadra kerül Vojnovity Ivo „Jugovity anya halála” című darabja, melyben Atyimovityné az anya szerepét fogja játszani. Az ünnepélyes színelőadást egy külön, a színészekből és a polgárokból alakult bizottság rendezi. A bizottság tagjai dr. Sztajity Jóco, Sztanojevity M., Gruncsity D., dr. Bogdanov Jócóné, Grujity N., Fischerné, dr. Grubity A., Jakovlyevityné, Pavlovity S., Szavity V. kisasszony, Mandrovity M., Kraljev D., Krizsanov J., Rajity N., Bugarszki M. és Novakovity A. Az előadás teljes tiszta jövedelme Atyimovitynének van szán-

va. A rendező bizottság ez alkalomból külön a jubiléum nő arképeivel ellátott meghívóval hívja meg a közönséget. A belépti-díjakat erre az előadásra mérsékelten emelték. Jegyek kaphatók Dojkovity és Petrovicski cégnél és este a pénztárnál.

Megint drágább lesz a vasut. A Szuksbene Novine e havi 6-iki számában megjelent a forgalmi minisztérium hirdménye, amely szerint úgy a személy-, mint a postgyász-, express-, teher- és gyorsáruszállítást ez évi július hó 1-től kezdve átlag 50 százalékkal fel-emeli.

A budapesti La Fontaine társaság irodalmi ciklusai. A budapesti La Fontaine társaság tegnapi ülésén elhatározta, hogy a jövő évadban irodalmi ciklusokat rendez. Terve vannak véve: trobadur matiné, Mistral-ünnep, svéd, angol, finn, lengyel és tót matinék.

Beeskerek város a zagrebi mintavásáron. A városi tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy a zagrebi mintavásáron Beeskerek városa is képviselteti magát. A mintavásáron a város részéről Grubity Andrea dr. városi főjegyző vesz részt.

Igazolványok a budapesti mintavásárra. A beeskereki kereskedelmi és iparkamara megkapta a budapesti árumintavásárra szóló igazolványokat és felszólítja a Budapestre utazni szándékozó kereskedőket és iparosokat, hogy az igazolványokért június 13-ikáig jelentkezzenek az iparkamaránál, mert később az idő rövidsége miatt már nem adhatnának ki elegendő igazoló irásokat.

Visszahívják Vrsacra az isolanóvéreket. Mint ismeretes, a jugoszláv hatóságok a vrsaci iskolánövérket iskoláit betiltották. A zárda épületét, amely a város tulajdonát képezte, a tanítónővéreknek el kellett hagyniok, ám nem maradtak hajléktalanul, mert jóindulatú magánemberek egy házat boesátottak az iskolánövérkek rendelkezésére. Vrsac város társadalma azonban máris megérezte a növérkek vezette iskolák hiányát, ennek tudható be, hogy két vrsaci hölgy jelent meg Glattfelder Gyula dr. esanádi megyéspüspöknel és Mária Paulina tartományi főnöknél, arra kérve őket, hogy minden lehető lépést megtegyenek, hogy a vrsaci növérkek ismét iskolához jussanak. A küldöttség hangsúlyozta, hogy Vrsac társadalma ennek az ügynek érdekében bármilyen áldozatra késznek nyilatkozik.

Elveszett, a esőkliget környékén egy aranyozott keretű szemüveg. Megtalálóját kéri, hogy adja át a „Torontál” kiadóhivatalában.

A királyi nász megünneplése Bótoson. Bótos tudósítónk írja: Szép és lelkes formában ünnepelte meg Bótos község lakossága Alekszander király és Mariora hercegnő esküvőjét. Június hetedikén zeneszó mellett lampionos menet vonult végig a község utcáin, több helyen örömtüzeket gyújtottak és a vadászgyalogosok tagjai időközönként szálvékat adtak le. Másnap, június nyolcadikán délelőtt tizenegy órakor, vagyis ugyanazon időben, amikor Beeskerekben az esketési aktus folyt le, Bótoson a templomban isteni tisztelt volt. Az isteni tisztelt után az iskolaigazgató óriási közönség előtt a nap jelentőségéről óriási beszédet mondott a község főterén, majd lakomáhozült a közönség. A felkő-

Nem akarnak Hágába menni . . .

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Hága, jun. 12.
A konferenciára az egyes kormányokhoz küldött meghívásra a legtöbb államtól még nem érkezett válasz. A hollandi kormány nagy zavarban van és a Nieuwe Rotter-

damsche Courir felhivatalos közleményben sürgeti az államok válaszait. Tegnapi Moszkvából érkezett jelentés, hogy a szovjet delegátusai idejében fognak megjelenni Hágában.

Az elégedetlen demokraták.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jun. 12.
A demokrata képviselők klubja szombaton ülést tartott, amelyen a kormány működését bírálták. A lappangó elégedetlenség ez alkalommal kitört. A klub szélsőséges elveket valló tagjai kijelentették,

hogy nincsenek megelégedve a demokrata miniszterek politikai magatartásával. Az ülésen uralkodott hangulatból, beavatott körökben a koalíció további együttműködését veszélyben látják forogni.

szöntők egész sora hangzott el ezen. A szemléltetőre azt a benyomást tette, mintha valóban egy lakodalmas házban volna.

A „Nova Evropa” V. könyvének 5. száma, amely folyó hó 11-én jelent meg, a szlovén kérdéstről és a genuai konferenciáról szól. Tartalma a következő: 1. A szlovén kérdés. (M. C.) 2. A szlovén irodalmi nyelvről. (Murko M.) 3. A genuai konferenciáról. (Varga E.) 4. A genuai konferencia pénzügyi eredményeiről. (B.) 5. Jogi szemle: Egy ügyvédi kérdés. (Verk H.) 6. Gazdasági szemle. A prágai ankét után. — Egy könyv előfizetési ára 40 dinár. Az egyes füzetek ára 4 dinár.

A budapesti választások mérlege gyanánt megállapítást nyert, hogy a szocialisták a szavazatok 39 1/2% át, a demokrata liberális lista 23 2/2% át, a Wolf-párt 17 1/2% át kapta.

Szerdán délután 6 órakor a beeskereki újságírók a Kadima bohém csapatával játszanak.

Átutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár. Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

A „Sólyom”-asztaltársaság folyó évi június hó 15-én, Urnapján délután 5 órakor rendkívüli választmányi ülést tart, melyre a tag urak tisztelettel meghívotnak. Teljes számu megjelenést kér A vezetőség.

Öngyilkosság és gyilkosság. Budapesti tudósítónk jelenti: Puskás József villamos kalauz szülei lakásán forgópisztolyát szívének irányozta. Tizenhat éves fivére Károly hátulról átkarolta bátyját, hogy megakadályozza az öngyilkosságban. A golyó az életunt kalauz szívéét átfurva, a fivére testén is keresztülhatolt. Puskás József azonnal meghalt, öccse pedig életveszélyesen megsérült.

Herezeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának az Uj Időknek 24-ik számába regényt Csathó Kálmán, elbeszélést Szederkényi Anna és Pásztor József, verset Farkas Imre, cikket Surányi Miklós és Dobosi Pécsi Mária, croquist Kálmán Jenő írt. A lapot számos elmés fejléc és időszerű művészi kép díszíti. Előfizetési ára Jugoszláviában negyedrétre 25 dinár, mely összeg a Magyar Általános Hitelbank suboticeai fiókja utján utalható át. Mutat-

ványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrássy-ut 16. szám.

A Geyer Lajos-féle vendéglőben a „Hazug”-asztaltársaság folyó évi június hó 15-én d. e. 10 órai kezdettel a gyermekliga javára, a gyermekliga elnökségének védnöksége alatt, egy díjtekézzel egybekötött táncmulatságot rendez. A díjtekézés kezdete d. e. 10 órakor. A tánc kezdete este 8 órakor. Belépti-díj nincsen.

Átutalások, hitellevelek és csekkok az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukitételre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

A Bröder és Fenyő szállító iroda Novisad, az előirt okmányok átadása ellenében beszerzi a felei és minden érdekelt részére a Narodna Banka erre kirendelt bizottságánál Novisadon a külföldi átutalásokhoz, valamint az elvámolásokhoz szükséges deviza-engedélyeket. Felvilágosítással készséggel szolgál a cég.

Sport

Football.

Budapest, jun. 12.

Vasárnapi budapesti eredmények. MTK—VAC = 0:0. Óriási meglepetés. — FTC—MAC = 1:0. A goalt Schwartz lötte. — BTC—VII. ker. = 1:0. A tornászesapat biztosan nyer. — TTC—Törökvis = 3:2 (3:0) A terézvárosiak goaljait Procenok, a vasutasokét Hirzer lötte. — Vasas—KAC = 4:1. — UTE—III. ker. = 6:0.

Athletika.

Budapest—Stockholm = 5:5.

A vasárnapi megtartott Stockholm—Budapest városok közötti atletikai verseny eldöntetlenül végződött, amennyiben a 10 versenyszámból ötöt a magyarok, ötöt a svédek nyertek meg. Az előzetes tippek is így, vagy 6:4 arányban Budapest javára jóslták az eredményt. Mint előre látható volt, a viadal Achilles sarka a diszkosz volt. Dacára annak, hogy a svéd reprezentánsok a mai athléta világ legjobbjaihoz tartoznak, az eredmények ilyen hatalmas versenyhez

mértén igen gyengék voltak. Oka ennek a hirtelen keletkezett szélvihar és rövid eső, mely a pályát erősen megrongálta.

Részletes eredmények:

110 m. gát: 1. Christierson 15-9 mp. 2. (S.) Püspöky Gy. (B.) 16-5 mp. 3. Lindström (S.) 16-6 mp.

Diszkoszvetés: 1. Zallhagen (S.) 42 m. 20 cm. 2. Csejthey (B.) 40 m. 55 cm. 3. Toldi (B.) 39-88 m.

800 m.: 1. Benedek (B.) 2 p. 2-7 mp. 2. Sundblad (S.) 2 p. 3 mp. 3. Ahlstrand (S.) 2 p. 3-4 mp. — Az első kört lassan veszik, mindegyik a másiktól várja, hogy a vezetést átvegye. A második körben Sundblad előre megy, tempót erősít s a cél előtt 200 méterrel finiselni kezd. Benedek mindenütt a nyomában, az utolsó 50 méteren előretör s biztosan nyeri a versenyt. A gyenge idő az első lassu kör eredménye.

Magasugrás: 1. Gáspár (B.) 186 cm. 2. Johansson (S.) 183 cm. 3. Petrásovszky (B.) 176 cm. — Gáspár a 186-ot másodikra ugorja, a 190-re feltett lécel háromszor dobja. Johansson a 180 és 183 cm-es magasságokat háromszori kísérletre ugorja csak. Meglepően jó eredmény a svéd athlétától.

100 m.: 1. Gerő (B.) 11 mp. 2. Engdahl (S.) és Kurunczi (B.) holtverseny 11-2 mp. Erős ellenszél. Gerő biztosan nyer 2 méterrel.

5000 m.: 1. Némethy (B.) 16 p. 2 mp. 2. Matsson (S.) 16 p. 11 mp. 3. Csitbay (B.) 16 p. 20-2 mp.

Első két körben Matsson vezet, közvetlen mögöttük fekszenek Némethy, Frőjd és Csitbay. A következő három-négy körben felváltva Némethy és Matsson vezetik a mezőnyt. A nyolcadik körben Csitbay erősen megszökik, tempóját Matsson átveszi. Némethy fokozatosan felzárkózik. Az utolsó előtti körben ismét Matsson megy az élre, Némethy mindenütt a sarkában. Utolsó körben Némethy finiselni kezd. Az első fordulónál óriási szélvihar keletkezik, mely a versenyzőket porfelhőbe takarja. Cél előtt 200 méterrel Matsson beéri Némethyt. Némethy erősíti finisét s az utolsó 100 métert hihetetlen energiával lefutva 15 méterrel biztosan győz. 10 méterrel harmadik, 200 méterrel negyedik. Az aránylag gyenge idő annak tudható be, hogy a verseny alatt erős szélvihar dúl-höngött.

Súlydobás: 1. Vállay (B.) 13 m. 13 cm. 2. Bedő (B.) 12 m. 61 cm. 3. Sundström (S.) 12 m. 52 cm. — Vállay a versenyt első dobásával nyeri.

1500 m.: Lundren (S.) 4 p. 11-6 mp. 2. Fonyó (B.) 4 p. 15-6 mp. 3. Ahlstrand (S.) 4 p. 16-2 mp. — Lundren végigvezetve biztosan győz.

Távolugrás: 1. Johansson (S.) 6 m. 95 cm. 2. Nystedt (S.) 6 m. 87 cm. 3. Somfay (B.) 6 m. 77 cm.

400 m.: 1. Engdahl (S.) 50 mp. 2. Benedek (B.) 51-2 mp. 3. Kurunczy (B.) 51-4 mp. — A magyar rekordot futó svéd athlétát az utolsó 100 méteren Benedek (a 800-as után) erősen megszorítja. Remek küzdelem után másfél méterrel nyerve.

A múlt évben Stockholmban rendezett városok közötti versenyen Stockholm győzött 6:4 arányban.

A beeskereki újságírók football-csapatá holnap, szerdán délután 6 órakor tartja bemutatás mérkőzését a Vásár-téren. Ellencsapata a beeskereki Kadima bohém csapata lesz.

A királyi kegyelem.

Tizenöt fogoly kapott amnesztiát.

Örömnapi a becskerei fogházban.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 13.

A király örömnapije alkalmából nem feledkezett meg azokról sem, akik az ország örömeiben nem osztozkodhatnak, akiket súlyosabb-könnyebb természetű bűnük miatt megfosztottak a legdrágább emberi kincstől, a szabadságtól. A humánus gondolkodásról valló királyi kegyeletén az ország minden városában megnyitották a börtönajtók azok számára, akiknek büntetése beleesett az amnesztia-rendelet valamelyik szakaszába.

Az amnesztia-rendelet szerint kegyelemben részesülnek elsősorban a folyó évi június 8-ikáig felség sértés büntetésében bűnösnek talált és elítélt egyének. Továbbá elengedi a rendelet mindazoknak a büntetését, akiket két hónapi szabadságvesztésre ítélték. Az általános amnesztia kiterjed a novisadi fellebviteli törvényszék területén azon politikai és katonai büncselekményekre, a melyeket a régi magyar btk. I-IV. fejezetei állapítanak meg, ilyenek például a felség sértés, a királyi ház tagjainak megsértése, hűtlenség, lázadás, azonkívül sajtóvétségekre, kivéve azokat az eseteket, melyek magánvádra indultak, végül pedig a szerb btk. alapján, hatóság elleni erőszak miatt elítélt bűnösökre vonatkozik. Közkegyelem van mindazokra a különböző büncselekményekre, amelyeket a forradalommal kapcsolatban 1918. évi október elseje és december 31-ike közötti időben követtek el.

A kegyelem alól kivételnek a gyilkosságért elítélt bűnösök, akik akár mint tettesek, akár mint felbujtók vagy bünrészesek szerepeltek, valamint azok, akik az államvédelmi rendelet (obznana) ellen vétettek vagy hazaárulást követtek el.

Az amnesztia-rendelet vasárnap délelőtt érkezett meg a becskerei

királyi ügyészséghez, melynek vezetője, Vojvodity Ivo dr. királyi ügyész rögtön megtette az amnesztiával kapcsolatban szükséges intézkedéseket. A királyi ügyészségen a kimutatások alapján összeállították a szabadlábra helyezendő foglyok névsorát, valamint azokat is, akik nem voltak fogságban és szabadlábon várták be a felsőbb bíróságok döntését, de akik szintén beleesnek az amnesztia-rendeletbe.

Délután véglegesen elkészült az összeállítás, melyen tizenöt fogoly neve szerepelt. A listán felsorolt foglyokat elővezették és felolvasták előttük az amnesztia-rendeletet és a kegyelem alá eső foglyok névsorát. Az örömet, amit a királyi kegyelem között keltett, lehetetlen méltóképpen ecsetelni, azt csak az tudja elképzelni, aki — ha csak egy perenyire is — benntartózkodott valamelyik fogházban és annak különös, ólomnehéz levegőjét szíva, elgondolkozott afelett, hogy milyen is lehet az az érzés, hónapokig a komor falak között élni.

A szabadulás és szabadság gondolata mosolyra fakasztotta a néhány perccel ezelőtt még szomorú foglyokat és hátalt szívvvel gondolt mindegyike az ország felséges urára, akinek jóakaratóból most megbocsátják az emberek, a király vagy a társadalom ellen elkövetett bűnüket.

A királyi kegyelemben részesült foglyok névsorát: Wittinger Ádám, Granity Zsarko, Sztója Pál, Bergl Gyula, Zöldi Mária, Molider Miklós, Zlatár János, Hoffmann Lőrinc, Spitz Ádám, Kondán Miklós, Máté Ferenc, Sztan Persza, Lakos Mihály, Steibel Ferdinánd és Brankovity Joca még vasárnap, a délelőtti folyamán elhagyták a becskerei ügyészség fogházát.

— ami embertől telhető — meg fognak tenni, hogy fiai sorsáról valamit megtudjanak és esetleg, ha őket feltalálják, haza szállítják.

Nemesok Istvánné (Korompa). Megható levelét továbbítottuk Rigába. A kicserélő bizottság ferje után egész Oroszországban kutatni fog és a dán vöröskeresztnek is érdeklődni fog, hogy alkalmazásban volt-e ottan.

Dr. Stumpf Lajosné (Torontál-Secsanj). A kért adatokat igen köszönjük. Továbbítottuk Rigába és a bizottság meg fogja indítani a nyomozást fia után. Sajnos, sok esetben a nyomozás igen hosszadalmas, mivel a foglyok egész Oroszország területén el vannak szórva. Ha azonban a bizottság nyomukra akad, úgy azonnal beosztja őket valamelyik transzportba.

Szerkesztésért felelős Juhász Ferenc

109 négyszögöles üres 1002
háztelkek eladó

közvetlen a Béga mellett, magasan fekvő telken, fátelpek alkalmas, esetleg házépítésre is. Közelebbi adatokkal szolgál: PIKING, ügynök.

Polgármesteri hivatal Vel. Beeskerek.
9337—922. sz. 3091

Hirdetmény.

A kerületi pénzügyigazgatóságnak 24445—922. sz. rendelete alapján felhivatnak mindazon adófizetők, akik forgalmi adót kötelesek fizetni, hogy azt legkésőbb **e hó 20-áig** a városi adóhivatal pénztárába tizessék be.

A vezérigazgatóságnak szabályzata szerint két osztályba soroztatnak azok, akik forgalmi adót kötelesek fizetni.

Az első osztályba tartoznak azok, akiknek évi bruttó jövedelme (forgalmuk) 300.000 dináron felüli, könyveik tanúságai szerint, illetve bevallásuk szerint.

A második osztályba tartoznak azok, akiknek forgalmi adóját a bizottság a bejelentés alapján pauszálisan állapította meg.

A rendelet alapján az első osztályba tartozók kötelesek az adott határidőig könyveiket a forgalmat illetőleg bemutatni, vagy bejelenteni az elmúlt év és az idei első 3 havi forgalmukat és az azután járó adót ugyanazon időben megfizetni.

Mindazon adófizetésre kötelezettek, akik a második osztályba tartoznak és akik az elmúlt év utolsó 3 hónapjára és az ezidei első 3 hónapra nem fizették meg az adót, kötelesek azt az adott határidőig befizetni.

Azon adókötelesek, akik az első osztályba tartoznak és amelyhez a 10. §. 1. pontja szerint tartoznak a nyilvános számadásra kötelezett intézetek és mindazon vállalatok, a melyeknek a múlt évben 300.000 dináron felüli volt a forgalmuk, ha az adott határidőig nem jelentik be ezen adót, illetve nem fizetik azt meg, azoknak a bizottság a forgalmát fel fogja becsülni 5—20-szoros büntetéssel, mint amennyit adójuk kitesz.

A pauszális adót pedig végrehajtás utján fogja beszedni.

Alexity s k, polgármester.

Keresek 1007
6 épületasztalos segédet és három inast.
Nizli Ferenc asztalos, Vel. Beeskerek.

MÉSZ! Ajánlom saját égetésű, fával égetett hófehér meszemet, franko bármely állomásra szállítva.
851
Telefon 8. DONAUER JENŐ, STARA KANIZSA.

Egy 2-es vagy 3-as számú **pénzszekrény** megvételre kerestetik.
989 Hungaria malom.

Jég! Jégeladás! Jég!
Télen beraktározott természetes jég bármily mennyiségben a legolcsóbb árban minden nap kapható
Kovács János kaszinovenéglősnél
Telefon 54 1000 Telefon 54

Vidéki kereskedésbe
18 éves fiatal ember állásba menne.
Cim: 998
E. B. Beeskerek, postafiók 65.

MÉSZ
nagyban és kicsinyben kapható
STEINITZER GÉZA cég
mészraktárban Vel. Beeskerek, Brigadir Risztitya (Aradáci) utca. 972

Eladó szabadkézből üzemi képes állapotban
gőzeke, Charles Burell és Fia francia gyártmányu 25 HP, magas és alacsony nyomásu, 12 atmosféra nyomásu, 18 dupla ekevel és 10 ekevel mélyszántásra. Közelebbivel szolgált.
1001 PIKING

Eladó szabadkézből egy új **ház**
fűszerüzlettel, trafik és italmérésű engedéllyel, forgalmas helyen. — Meg egyezés esetén beköltözhető.
H. külfeltek, 62 szám. (Dr. Heinermszanatórium mellett). — 1004

A „Torontál” hadifogoly postája.

Wieni szerkesztőségünk díjtalanul áll olvasóink rendelkezésére. Megkeresésekre csak e rovatban válaszol. Wiener szerkesztőségünk címe: Wien, Köstlergasse 4.)

Üzenetek.

Sködl József (Hajnik): Egy Páll Jánosné tényleg érdeklődött hozzátartozója iránt. Ez a Páll Jánosné állandóan Munkácson tartózkodik. Irjon egy ajánlott levelet a következő címre: Páll Jánosné Munkács és lépjen vele közvetlen összeköttetésbe. Ha a levelet ajánlván adja fel és a feladó címét is ráírja, úgy ezt Páll Jánosné okvetlenül megkapja.

Páll Jánosné (Munkács). Sködl József Hajnikról összeköttetésbe akar Önnel lépni. Az illető orosz fogságban volt és fontos közlései vannak egy bizonyos Páll Jánosné részére. Ez üzenetünkre hivatkozva lépjen tehát összeköttetésbe vele és irjon neki a következő címre: Sködl József, Hajnik, Zvolenska Zrpa.

Gáthy Kálmánné (Vári). Fiairól, sajnos, mit sem tudunk. Levelét azonban továbbítottuk a kicserélő bizottságnak. Annak tagjai mindent

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Beeskerek.

A cégünknel beraktározott árukból eladásra kerülnek
I-a fehér női- és gyermek-vászoncipők
német gyártmány, különösen olcsó árakon.
Eredeti Rex konservüvegek
1/4 liter nagyságban, gummigyűrűvel és kengyellel.
Stöln-féle szóda- és kraherlisüvegek
elismert elsőrendű minőség.
Ajánlatokat ad megkeresésre 973
Bröder és Fenyő szállító cég Novi Sad

Modern berpaiota Temesváron
még 6 évig adómentes, 16 lakással, villamos megálló mellett, szabadkézből eladó. Ara 650 000 dinar.
Bővebbet a tulajdonosnál: 999
W L, Timisoara (Románia), I. Strada Mercy 12, III. em., 5.

Kiadja Pleitz Fer. Pál